TÒA ÁN NHÂN DÂN **HUYỆN BỐ TRẠCH** **TỈNH QUẢNG BÌNH**	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**
Số: **05**/2023/QĐST-VDS	*Bố Trạch, ngày 21 tháng 6 năm 2023*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

V/v tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN BỐ TRẠCH, TỈNH QUẢNG BÌNH

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông Lê Quang Minh

Thư ký phiên họp: Bà Phan Thị Thùy Liên – Thư ký tòa án

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Bố Trạch tham gia phiên họp: Ông Đinh Văn Phúc - Kiểm sát viên.

Ngày 21 tháng 6 năm 2023, tại Trụ sở Tòa án nhân dân huyện Bố Trạch mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 02/2023/TLST-VDS ngày 21 tháng 3 năm 2023 về việc tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 04/2023/QĐST-VDS ngày 22 tháng 5 năm 2023, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Bà Nguyễn Thị H, sinh năm 1988; Nơi cư trú: Tổ dân phố C, thị trấn N, huyện B, tỉnh Quảng Bình. Có mặt.

- *Những vấn đề cụ thể yêu cầu Tòa án giải quyết:* bà Nguyễn Thị H yêu cầu tuyên bố ông Nguyễn Anh Đ, sinh năm 1987; nơi cư trú: tổ dân phố C, thị trấn N, huyện B, tỉnh Quảng Bình mất năng lực hành vi dân sự.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo nội dung Đơn yêu cầu ngày 13/3/2023, lời khai trong quá trình giải quyết vụ việc và tại phiên họp, người yêu cầu - bà Nguyễn Thị H trình bày:

Ông Nguyễn Anh Đ, sinh năm 1987 là anh ruột của Bà. Ông Đ chưa có vợ con. Bố mẹ Bà là ông Nguyễn Xuân Đ (Nguyễn Văn Đ) và bà Trần Thị P. Từ khi sinh ra, Bà chỉ biết có bố mẹ và anh trai cùng sinh sống với nhau, không có anh chị em nào khác. Mẹ bà mất năm 2019, còn bố Bà hiện đã chết hay đang còn sống và cư trú ở đâu bà không rõ. Ngay từ khi mới sinh, ông Đ đã bị bệnh tâm thần, không có khả năng nhận thức và điều khiển hành vi nên mọi hoạt động sinh hoạt hàng ngày đều phải có người hỗ trợ. Gia đình đã đưa ông Đ đi điều trị ở nhiều bệnh viện khác

nhau nhưng không có kết quả. Sau khi mẹ Bà mất, Bà là người trực tiếp chăm sóc nuôi dưỡng và hỗ trợ ông Đ. Nay Bà yêu cầu Tòa án tuyên bố anh trai bà là ông Nguyễn Anh Đ mất năng lực hành vi dân sự để thuận tiện trong việc thực hiện các giao dịch và bảo vệ quyền lợi hợp pháp của ông Đ và những người liên quan.

Kết quả xác minh của Tòa án tại UBND thị trấn nông trường Việt Trung (nơi ông Đ đang cư trú) thể hiện anh Nguyễn Anh Đ, sinh năm 1987 có bố là Nguyễn Xuân Đ, mẹ là Trần Thị P không có người thân thích nào khác ngoài bà Nguyễn Thị H là em gái của ông Đ. Kết quả xác minh tại UBND phường Đồng Sơn (nơi ông Đ đăng ký khai sinh) thể hiện, UBND phường chỉ lưu giữ sổ đăng ký khai sinh có thông tin của ông Đ, ngoài ra không có thông tin nào khác liên quan đến ông Nguyễn Văn Đ, ông Nguyễn Văn Đ hay Nguyễn Xuân Đ và bà Nguyễn Thị P.

Tại Kết luận giám định pháp y tâm thần số 1294/KLGĐ ngày 29/12/2022 đối với ông Nguyễn Anh Đ, sinh năm: 1987; nơi cư trú: tổ dân phố C, thị trấn N, huyện B, tỉnh Quảng Bình, Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Miền Trung đã xác định: "…a. Về y học: Chậm phát triển tâm thần mức độ nặng có tật chứng tác phong đáng kể (F72.1).

b. Về năng lực hành vi dân sự: Mất hoàn toàn năng lực hành vi dân sự.".

Tại phiên họp, Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Bố Trạch phát biểu: Về tố tụng: Thẩm phán và thư ký đã thực hiện đúng quy định của pháp luật tố tụng trong quá trình giải quyết việc dân sự. Các đương sự đã chấp hành đúng quy định của Bộ luật tố tụng dân sự.

Về nội dung: đề nghị Tòa án áp dụng khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, các Điều 149, 370, 371, 378 của Bộ luật tố tụng dân sự; Các Điều 22, 53, 57, 58 của Bộ luật dân sự; khoản 1 Điều 37 Nghị quyết 326/BUTVQH-14 về án phí, lệ phí Tòa án: Chấp nhận yêu cầu bà Nguyễn Thị H về việc yêu cầu tuyên bố ông Nguyễn Anh Đ mất năng lực hành vi dân sự. Về lệ phí: Buộc người yêu cầu phải chịu 300.000 đồng lệ phí giải quyết việc dân sự và tuyên quyền kháng cáo của đương sự theo quy định của pháp luật.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp và căn cứ vào kết quả tranh luận tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Bố Trạch nhận định:

[1] Về thẩm quyền giải quyết của Tòa án: Xét yêu cầu về việc "Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự" là loại việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết

của Tòa án theo quy định tại khoản 1 Điều 27 của Bộ luật Tố tụng dân sự. Người bị yêu cầu tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự cư trú tại huyện Bố Trạch, tỉnh Quảng Bình nên căn cứ khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật Tố tụng dân sự, yêu cầu trên thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện Bố Trạch, tỉnh Quảng Bình.

[2] Về yêu cầu của đương sự: Căn cứ tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ có đủ cơ sở để xác định: ông Nguyễn Anh Đ, sinh năm 1987 là con của bà Trần Thị Phương và ông Nguyễn Xuân Đ và là anh ruột của Bà Nguyễn Thị H. Kết quả xác minh của Tòa án tại UBND thị trấn nông trường Việt Trung (nơi ông Đức đang cư trú) và UBND phường Đồng Sơn (nơi ông đăng ký khai sinh) thể hiện anh Nguyễn Anh Đ, sinh năm 1987 có bố là Nguyễn Xuân Đ, mẹ là Trần Thị P không có người thân thích nào khác ngoài bà Nguyễn Thị H là em gái của ông Đức. Theo lời khai của bà Nguyễn Thị H thể hiện, từ khi sinh ra, ông Đ đã bị bệnh tâm thần, không có khả năng nhận thức và điều khiển hành vi nên mọi hoạt động sinh hoạt hàng ngày đều phải có người hỗ trợ. Tại Kết luận giám định pháp y tâm thần số 1294/KLGĐ ngày 29/12/2022, Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Miền Trung đã kết luận về đối tượng giám định Nguyễn Anh Đ "Mất hoàn toàn năng lực hành vi dân sự.". Như vậy, Kết luận giám định phù hợp với lời khai của các đương sự và kết quả xác minh, thu thập của Tòa án.

Tại khoản 1 Điều 22 của Bộ luật dân sự Bộ luật dân sự quy định: "1. Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi của mình thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần...". Do đó, việc bà Nguyễn Thị Hà yêu cầu tuyên bố ông Nguyễn Anh mất năng lực hành vi dân sự là có căn cứ, phù hợp với quy định của pháp luật nên cần được chấp nhận.

[3] Về lệ phí: Người yêu cầu thuộc đối tượng phải nộp lệ phí giải quyết việc dân sự nên cần buộc bà Nguyễn Thị H phải chịu lệ phí theo quy định của pháp luật.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

Áp dụng khoản 1 Điều 27, khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, Điều 149, Điều 367, Điều 369, Điều 370, Điều 371, Điều 372, Điều 376 Bộ luật Tố tụng dân sự; Điều 22 của Bộ luật dân sự; khoản 1 Điều 12, Điều 37 Nghị quyết số: 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án,

1. Tuyên bố ông Nguyễn Anh Đ, sinh năm 1987; nơi cư trú: Tổ dân phố C, thị trấn N, huyện B, tỉnh Quảng Bình mất năng lực hành vi dân sự.

2. Về lệ phí: Buộc bà Nguyễn Thị H phải nộp 300.000 (Ba trăm nghìn) đồng lệ phí giải quyết việc dân sự, được khấu trừ vào số tiền 300.000 (Ba trăm nghìn) đồng tạm ứng lệ phí bà H đã nộp tại Chi cục thi hành án dân sự huyện Bố Trạch theo Biên lai thu tiền số 31AA/2021/0002715 ngày 21/3/2023. Bà Nguyễn Thị H đã nộp đủ lệ phí giải quyết việc dân sự.

3. Về quyền kháng cáo: Người yêu cầu có mặt tại phiên họp có quyền kháng cáo trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày ra quyết định; Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày ra quyết định; Viện kiểm sát cấp trên có quyền kháng nghị trong hạn 15 ngày, kể từ ngày ra quyết định./.

Nơi nhận:
- VKS Bố Trạch;
- UBND thị trấn N, huyện Bố Trạch;
- Chi cục THADS huyện Bố Trạch;
- Các đương sự;
- Lưu: HS.

THẨM PHÁN
(Đã ký)

Lê Quang Minh